

Σχολικό βιβλίο

Ραψωδία Α, στίχοι 350-431

Η συνάντηση Αχιλλέα – Θέτιδας

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ:

- Ο Αχιλλέας ετοιμάζει την εκδίκησή του
- Το αίτημα του Αχιλλέα στη μητέρα του
- Η υπόσχεση της Θέτιδας

«τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε
φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μη κεῖθε νόω, ἵνα
εἶδομεν ἄμφω.»
(Α στ. 363-364)

Η Θέτιδα παρηγορεί τον
Αχιλλέα. Σχέδιο του B. Genelli,
1840/1844

Δέηση του Αχιλλέα και εμφάνιση της μητέρας του

350 τότε ο Πηλεΐδης έκλαιγε και στ' ακρογιάλι μόνος
καθήμενος εκοίταζε τ' απέραντα πελάγη
και θερμοευχήθη της μητρός απλώνοντας τα χέρια:
«Μητέρ', αφού **κοντόχρονον** με έχεις γεννημένον,
έπρεπε καν ο **βροντητής** να μου χαρίσει ο Δίας
355 τιμήν και **αντίς** ολότελα δεν μ' έχει αυτός τιμήσει
ιδού τώρα με ατίμασεν ο μέγας Αγαμέμνων,
ότι μου άρπαξεν αυτός το δώρο μου και το 'χει».
Είπε με δάκρυα και η σεπτή τον άκουσε μητέρα
στα βάθη όπ' έμενε **σιμά στον γέροντα γονέα**
360 και **σαν ομίχλη** ανέβηκε μέσ' από τ' άσπρο κύμα.
Στο πλάγι αυτού που έκλαιεν εκάθισεν η θεία,
τον χάιδεψε, κατ' όνομα τον έκραξε και του 'πε:
«Τι κλαις, παιδί μου, στην καρδιά ποια λύπη σ' ήβρε; Ειπέ μου
ευθύς, μην το 'χεις μυστικό, κι εγώ να το γνωρίσω»
Ο Αχιλλέας παραπονείται

365 Κι ο Αχιλλεύς στενάζοντας της είπε: «Τα γνωρίζεις,
τι απ' αρχής να σου τα ειπώ; Την πόλιν την αγίαν
την Θήβην, που εβασίλευσεν ο μέγας Ηετίων,
πατήσαμε, κι εφέραμεν εδώ τα λάφυρά της·
κι ως έπρεπεν οι Αχαιοί τα μοιρασθήκαν όλα
370 και του Ατρείδη εδιάλεξαν την κόρην Χρυσηίδα·
ο ιερέας έπειτα του μακροβόλου Φοίβου
ο Χρύσης ήλθε στα γοργά των Αχαιών καράβια
με λύτρα πλουσιοπάροχα την κόρην του να λύσει,
και του θεού στο χέρι του τα στέφανα κρατώντας
375 στο σκήπτρο επάνω το χρυσό επρόσπεσεν εις όλους
τους Αχαιούς, αλλ' έξοχα στους βασιλείς Ατρείδες·
τότ' είπαν όλοι οι Αχαιοί τον γέροντ' ιερέα
να σεβασθούν και τα λαμπρά λύτρα δεκτά να γίνουν·
αλλά τούτο δεν έστερξεν ο Ατρείδης Αγαμέμνων,
380 και τον απόδιωξε κακά με δυνατές φοβέρες·
έφυγε ο γέρος με χολήν και τες ευχές του ο Φοίβος
άκουσ' ευθύς, ότι ο θεός πολύ τον αγαπούσε·
και στους Αργείους έριξε βέλος κακό, κι επέφταν
σωρός τα πλήθη, ως του θεού τα βέλη ολού πετούσαν
385 στο απέραντο στρατόπεδο των Αχαιών, και ο μάντις
ο γνώστης μάς φανέρωσεν ό,τι του είπε ο Φοίβος·
τότε ο θεός να λεωθεί συμβούλευσα εγώ πρώτος·
με τούτο σφόδρα εθύμωσεν ο Ατρείδης κι εσηκώθη
και λόγον είπε φοβερόν, που είναι τελειωμένος.
390 Κι οι Αχαιοί προβόδησαν με γρήγορο καράβι
και προσφορές για τον θεόν την κόρην εις την Χρύσην,
αλλ' από τώρ' απ' την σκηνήν την κόρην του Βρισέως,
δώρο σ' εμέ των Αχαιών, οι κήρυκες μου επήραν·
και, αν δύνασαι, προστάτευσε συ το καλό παιδί σου·
395 ανέβα ευθύς στον Όλυμπον και πρόσπεσε στον Δία,
αν χάριν του 'καμες ποτέ με λόγον ή με έργον·
συχνά στο σπίτι του πατρός σ' άκουσα να καυχάσαι
ότι τον μαυροσύννεφον Κρονίδην εσύ μόνη
των αθανάτων έσωσες απ' όλεθρον αχρείον,
400 όταν οι άλλοι Ολύμπιοι επήγαν να τον δέσουν,
η Ήρα με την Αθηνάν και ο Ποσειδών ακόμη,
και συ, θεά, τον λύτρωσες που φώναξες αμέσως

τον μέγαν εκατόγχειρον στες κορυφές του Ολύμπου·
απ' τους θεούς Βριάρεως, και απ' τους θνητούς Αιγαίων
405 λέγεται και στην δύναμιν περνά και τον πατέρα·
μ' έπαρσιν κάθισεν αυτός στο πλάγι του Κρονίδη,
και από τον φόβον του οι θεοί δεν έδεσαν τον Δία.
Τα γόνατά του αγκάλιασε και τούτα ενθύμισέ του,
στους Τρώας ίσως βοηθός θελήσει αυτός να γίνει,
410 και ακρόγιαλα τους Αχαιούς να κλείσει προς τες πρύμνες
να σφάζονται για να χαρούν τον βασιλιά τους όλοι.
Να μάθει και ο κραταιός Ατρείδης Αγαμέμνων
πόσο ετυφλώθη ν' αψηφά των Αχαιών τον πρώτον».
Η Θέτιδα θα μεσολαβήσει στον Δία
Και δάκρυα χύνοντας πολλά του απάντησεν η Θέτις:
415 «Υιέ μου, τι σ' ανάσταινα τον πικρογεννημένον;
Άλυπος καν και αδάκρυτος να κάθουσιν στες πρύμνες,
αφού δεν θέλ' η μοίρα σου πολύν καιρόν να ζήσεις·
αλλ' είσαι και ολιγόζωος και πίκρες ποτισμένος
σαν κανείς άλλος· άμοιρα στο σπίτι σ' εγεννούσα·
420 κι εγώ τον λόγον σου να ειπώ του βροντοφόρου Δία,
στον χιονισμένον Όλυμπον θα υπάγω, αν θα μ' ακούσει·
συ ωστόσο από τον πόλεμον τραβήξου και στες πρύμνες
425 ησύχαζε, των Αχαιών να δείξεις τον θυμόν σου·
και ο Δίας στον Ωκεανόν, που τον καλούν οι θείοι
Αιθίοπες κατέβη χθες και όλ' οι θεοί μαζί του·
και μετά ημέρες δώδεκα στον Όλυμπον θα γύρει,
και τότε στα χαλκόστρωτα θ' ανέβω δώματά του,
430 να του προσπέσω ταπεινά κι ελπίζω να μ' ακούσει.
Είπε κι εκεί τον άφησε περίσσια χολωμένον,
οπού την ομορφόζωνην του επήραν κορασίδα
δυναστικώς.